

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΜΠΟΜΠΟΤΗΣ

«**Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ** και η αισθητική του δομημένου ιστού καθώς και των κτιρίων μιας πόλης αποτυπώνει πλήρως την ποιότητα σκέψης των κατοίκων της και του πολιτισμού τους. Οποιαδήποτε ποιοτική αναβάθμιση θα περάσει μέσα από τη βελτίωση της γενικότερης παιδείας όλων μας, ιδιαίτερα δε εκείνων που διοικούν και αποφασίζουν. Αν αυτό συμβεί, τότε θα έχουν δημιουργηθεί οι κατάλληλες συνθήκες ώστε να καλυτερεύσει η εικόνα της Αθήνας. Αυτό που θα πρότεινα είναι η δημιουργία κτιρίων μεγάλου ύψους, σε αντικατάσταση περισσότερων παλαιών, ίδιας συνολικής επιφάνειας. Κάτι τέτοιο θα εξασφάλιζε σύγχρονα κτίρια με οικολογικές και βιοκλιματικές παραμέτρους αλλά και μεγαλύτερη επιφάνεια οργανωμένης ακάλυπτης γης. Επίσης, τον ανασχεδιασμό των κοινόχρηστων χώρων για κοινωνική χρήση σύγχρονης αντίληψης και βελτίωση της αισθητικής τους.»

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 116

**THEOFANIS
BOBOTIS
ARCHITECTS**
Observatory
Concept Store
στο Κολωνάκι

OBSERVATORY

ΕΙΚΟΝΕΣ

№ 7 • ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2010

ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ

ΣΙΣΜΙΚ 1987 ΟΤΑΝ Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΗΓΑΙΝΕ ΓΙΑ ΠΟΛΕΜΟ

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ, ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΤΟ
ΜΥΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΜΒΟΛΙΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΟ ΦΩΣ! Σ. 118

ΟΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΜΟΔΑ!

ΕΝΝΕΑ ΟΡΑΜΑΤΙΣΤΕΣ ΜΙΑΣ
ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΖΩΗΣ ΜΙΛΟΥΝ
ΣΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ. Σ. 106

ΕΠΙΣΤΗΣ

ΔΕΝ ΘΑ ΥΠΑΡΞΕΙ ΑΛΛΟΣ ΔΑΔΙΑΝΙΔΗΣ!

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ
ΤΟΥ ΣΙΝΕΜΑ ΟΠΩΣ ΤΗ
ΔΙΗΓΗΘΗΚΕ **ΛΙΓΟ ΠΡΙΝ ΑΠΟ
ΤΟ ΤΕΛΟΣ** ΣΤΟΝ ΣΤΕΝΟ ΤΟΥ
ΦΙΛΟ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗ ΜΑΣ
ΧΡΗΣΤΟ ΠΑΡΙΔΗ Σ. 132

Ο ΩΡΑΙΟΣ ΤΖΟΝΙ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΔΡΑΣΗΣ 21
ΣΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ, ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ
ΜΠΟΡΕΣΕ ΝΑ ΠΑΡΕΙ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ
ΤΖΟΝΙ ΝΤΕΠ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΜΙΚΡΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΩΝ (ΓΥΝΑΙΚΩΝ). Σ. 100

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΜΕ ΤΟ
ΕΦΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
24/10 ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΣΤΑ
ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ ΜΕ €4

ΣΥΝ

Η ΕΛΕΝΗ ΠΟΥΛΔΕΙ ΑΚΟΜΑ
ΤΗ ΒΛΕΠΟΥΝ ΛΙΓΟΤΕΡΟΙ, ΤΗ «ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ» ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ.
ΓΙΑΤΙ Η ΖΩΗ ΤΗΣ **ΜΕΝΕΓΑΚΗ** ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ. Σ. 050

ΤΑΣΟΣ ΖΕΠΠΟΣ

ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΗ και όχι πολυτέλεια, χρειάζεται προσέγγιση από όλους αν και δεν θεωρώ ότι είναι η λύση για όλα τα σύγχρονα προβλήματα. Και φυσικά, πάντα θα υπάρχουν άτομα που θα προσπαθήσουν να εκμεταλλευτούν την κάθε συγκυρία για τα δικά τους συμφέροντα, αλλά αυτό δεν μειώνει τη σημασία και την αναγκαιότητα του θέματος. Οπως σε κάθε αρχιτεκτονικό έργο, υπάρχουν κακές και καλές πολυκατοικίες. Ενας αυστηρότερος αρχιτεκτονικός έλεγχος και μελέτες υψηλότερου επιπέδου θα ανεβάσουν αισθητά την ποιότητα. Οι θεσμοί υπάρχουν, αλλά ενίοτε υπολειπονται. Η αρχιτεκτονική είναι ένας ζωντανός οργανισμός παρών σε κάθε έκβαση της καθημερινότητάς μας, περισσότερο ορατός και αναγκαίος στις μέρες μας. Επειτα από τόσα χρόνια υποβάθμισης της αισθητικής του αστικού κελύφους, οι πολίτες έχουν πια ανάγκη την αναβάθμιση του σκηνικού, που σημαίνει και πιο ορατή και ουσιαστική παρουσία των αρχιτεκτόνων».

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΑΣΚΟΖΟΣ ΔΑΡΕΙΑ ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗ

ΟΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ στη χώρα μας θα πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνουν υπόψη τους τον προσανατολισμό του κτίσματος, ο οποίος έχει άμεση ενεργειακή επίπτωση. Τα ενεργητικά συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας είναι το μέλλον και εδώ έχουμε καθυστερήσει. Τα δημόσια έργα έχουν για εμάς το μεγαλύτερο ενδιαφέρον, καθώς απευθύνονται σε περισσότερους χρήστες. Βέβαια, με τον τρόπο που λειτουργεί το σύστημα των αναθέσεων και με τον τρόπο που κατασκευάζονται στη χώρα μας, είναι σαφές ότι στα ιδιωτικά έργα παράγεται καλύτερο αποτέλεσμα. Η αρχιτεκτονική για τους Έλληνες είναι περιττή πολυτέλεια που στοιχίζει. Αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι ελάχιστες κατοικίες έχουν κατασκευαστεί με πλήρη αρχιτεκτονική μελέτη. Η αρχιτεκτονική δεν είναι μόδα είναι επιστήμη, αλλά και τέχνη. Οπως, όμως, υπάρχει καλή και κακή ζωγραφική, υπάρχει καλή και κακή αρχιτεκτονική. Μόνον που έναν πίνακα ζωγραφικής μπορούμε να τον πετάξουμε: όλη την Αθήνα, όμως, δύσκολα θα την γκρεμίζαμε».

ΜΠΑΜΠΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑ σήμερα είναι μεγάλη πρόκληση η κατασκευή βιοκλιματικών κτιρίων, αξιοποιώντας αφενός μεθόδους δοκιμασμένες από το παρελθόν (διαμετρής αερισμός, σκιασμός, νυχτερινός δροσισμός, μονώσεις),

και αφετέρου τη σύγχρονη τεχνολογία (φωτοβολταϊκά, συστήματα αξιοποίησης ηλιακής και αιολικής ενέργειας). Επίσης, τα φυτεμένα δώματα, χώρια από οποιαδήποτε βιοκλιματικά πλεονεκτήματα, προσφέρουν χώρους υπαίθριας διαβίωσης στην πυκνοδομημένη πόλη. Πιστεύω ότι θα έπρεπε να δίνουμε μεγαλύτερη βαρύτητα σε τέτοιες λύσεις, ώστε να βελτιωθεί το αισθητικό και βιοτικό επίπεδο που προκύπτει από τις πολυκατοικίες. Ασχετα από την κλίμακα των διαμερισμάτων, περισσότερο σημασία στους υπαίθριους και ημι-υπαίθριους χώρους, απαραίτητους στην καθημερινή μας διαβίωση και ειδικά στο μεσογειακό μας κλίμα».

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΜΠΟΜΠΟΤΗΣ

ΚΟΙΝΟΧΡΗΤΟΣ χώρος δεν σημαίνει απλώς μια μη δομημένη επιφάνεια με φύτευση: Ανάλογα με το μέγεθος και τη χωροθέτησή του στην πόλη, μπορεί να υποστηρίξει κοινωνικοπολιτιστικές δραστηριότητες. Τέλος, η συνένωση πολυκατοικιών στο ίδιο οικοδομικό τετράγωνο, σε ενιαίο λειτουργικά κτίριο και επανεγκατάσταση των ιδίων ενοίκων μετά το πέρας των εργασιών. Διανύουμε μια περίοδο στην οποία η κοινωνία ξεκίνησε να αναζητεί ποιοτικές διεξόδους γενικότερα. Αυτή η τάση εκφράζεται και μέσα από την αρχιτεκτονική και αποτυπώνεται στο σύγχρονο αρχιτεκτονικό έργο. Η πράσινη αρχιτεκτονική ανταποκρίνεται πλέον σε συγκεκριμένους κανόνες και έχει ρεαλιστικές και εφαρμόσιμες λύσεις. Η εφαρμογή αυτών των κανόνων απαιτεί ειδικές γνώσεις των αρχιτεκτόνων και άλλων ειδικοτήτων, απαιτεί όμως και τη δημιουργία πράσινης συνείδησης. Δεν θεωρώ πως απαιτούνται αλλαγές, νέες ρυθμίσεις και θεσμοθετήσεις για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου στις πολυκατοικίες, πόσω μάλλον του αισθητικού επιπέδου. Το μόνο που απαιτείται είναι η εκπόνηση πραγματικής και ουσιαστικής αρχιτεκτονικής μελέτης».

ΡΕΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ

ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΣΤΕ σεβασμό στον δημόσιο χώρο, έως ότου μπορέσουμε να έχουμε περισσότερες απαιτήσεις ή ότι άλλο έχουν οι άλλες πόλεις. Θεωρώ ότι το δημόσιο έργο, με την ευρεία έννοια, είναι μεγαλύτερη πρόκληση για έναν αρχιτέκτονα. Αισθάνομαι περήφανη για τα έργα στα οποία καταφέραμε να ξεπεράσουμε τις όποιες αδυναμίες “δικές μας ή του πλαισίου” και είναι συγκροτημένα ενώ ταυτόχρονα μας πάνε ένα βήμα πιο μπροστά. Εκτιμώ ιδιαίτερα τα έργα που δεν φωνάζουν ούτε την αναπόφευκτη προσπάθεια που υπάρχει μέσα σε

αυτά ούτε την όποια επιλογή έχει γίνει σε σχέση με τη χρονική στιγμή. Τα πιο εφήμερα θα ήθελα να τα ξανασκεφτούμε».

ΚΩΣΤΑΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ

ΩΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ στη σημερινή προβληματική κατάσταση θα επισημάνω την εξαιρετικά σημαντική εμπειρία της πρόσφατης διαμόρφωσης ενός αυτοδιαχειριζόμενου ελεύθερου, φυτεμένου, δημόσιου χώρου στην καρδιά της Αθήνας που κατασκευάστηκε με τη συμμετοχή των πολιτών. Σε αυτό το εγχείρημα, φτωχό πιθανόν ως προς την υλικότητα του, συμμετείχαν και αρχιτέκτονες, αλλά κύρια συμμετείχαν ενεργοί πολίτες. Θα πρότεινα την ενίσχυση των περιφερειακών κέντρων, τη ροή ενός πράσινου δικτύου ικανού να παράγει τοπικές και περιβαλλοντικές ακολουθίες και να συσχετίσει εσωτερικές περιοχές της μητροπολιτικής ενδοχώρας και κυρίως την ενίσχυση των συμμετοχικών διαδικασιών σε θέματα που αφορούν τις συνθήκες της αστικής ζωής. Η χαμηλή ποιότητα στις πόλεις μας δεν είναι παρά αποτέλεσμα μιας συνολικής πτώχευσης και εξάρθρωσης της κοινωνικής αστικής ζωής και της αδυναμίας της ευρύτερης κοινωνίας μας –όχι μόνον των διοικητικών της μηχανισμών– να στηρίξει αυτήν τη ζωή πολιτικά».

ΔΗΜΗΤΡΗΣ & ΛΙΑΝΑ ΠΟΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝ ΠΕΤΥΧΑΙΝΕ το εγχείρημα αυτό, τα οφέλη θα είναι πολλαπλά. Ακόμη και σε επίπεδο τουριστικής απόδοσης, τη στιγμή που παρατηρείται ένα τόσο έντονο συγκρουσιακό –και επομένως αρνητικό– κοντράστ ανάμεσα στα πανέμορφα φυσικά τοπία της χώρας μας και τις συνήθως ακαλαισθητές πόλεις και οικισμούς της, πλην βέβαια εξαιρέσεων. Αλλιώς μην περιμένετε πολλά. Η λεγόμενη πράσινη αρχιτεκτονική, τουλάχιστον στην Ελλάδα, φαίνεται να αντιμετωπίζεται ως κάτι της μόδας. Ο βιοκλιματικός σχεδιασμός αποτελεί μία μόνο συνιστώσα της αρχιτεκτονικής διαδικασίας, ενώ είναι πολλές και σύνθετες οι παράμετροι που, αθροίζόμενες, περιγράφουν αυτό που λέγεται ολοκληρωμένη σύνθεση. Ο συνήθης τύπος της ελληνικής πολυκατοικίας μάς “τρομάζει” λίγο. Τίποτε το ουσιαστικό δεν μπορεί να επιτευχθεί με πρόχειρες ρετσέτες. Από την άλλη, δεν βλέπω να διαθέτουμε ως χώρα τους μηχανισμούς για να μπορέσουμε να πραγματοποιήσουμε με σοβαρότητα τέτοιες κλίμακας παρεμβάσεις. Πάντως, υπάρχουν πολλές και χλιοειπωμένες προτάσεις που μένουν, ως συνήθως, στο χαρτί».